

ning, Smøring og deslige, medens den er i Bevægelse; men naturligvis hører det til de Spørgsmaal, som jeg ikke her paa Forhaand tør udtale nogen bestemt Mening om, idet jeg venter at blive oplyst af Andre, ogsaa af det erede eventuelle Udvalg. — Hvad § 18 angaar, saa blev det fremhævet, at Staten — som det blev sagt — viselig havde undtaget sig selv fra at staa under denne Lov. Jeg vil hertil bemærke, at Grunden til, at § 18 undtager Statens egne Maskiner, er naturligvis ikke den, at Staten vil forbeholde sig selv at drage mindre Omsorg for sine Arbejderes Liv og Lemmer end Andre, men Grunden dertil er, at det ikke vil kunne stemme med hele vor Lovgivnings Ordning af Kompetencefordelingen mellem de forskellige Statsmyndigheder, om de civile Tilsynshavende skulde være berettigede til at indblande sig i Maaden, hvorpaa Fabrikationen drives f. Ex. paa Marinens Værksteder; man kan kalde det en Fordom, men det vilde i hvert Fald ikke samstemme med de herskende Traditioner i Administrationen, om en saadan civil Myndighed som den, der her omtales, skulde kunne optræde med nogen Autoritet paa Statens egne Værksteder; dette spiller jo især i Marinens Etablissements en Hovedrolle. — Hvad Lovens Bestemmelser i § 16 angaar, da gaa de ganske vist ud paa at skjærpe Erstatningsansvaret betydeligt. Sagen dreier sig om Erstatningsansvar for det Første til den Tilstødedekomne selv og dernæst ogsaa eventualiter til hans Efterladte, hvis han er dræbt ved Ulykkestilsfælden. Det er en Bestemmelse, som naturligvis vækker temmelig vidt; men jeg tror, den er nødvendig, naar man overhovedet vil tilvejebringe nogen Sikkerhed for Arbejderne. Jeg kan der netop støtte mig til, hvad det erede Medlem fra Odense (W. Petersen) sagde, at den Industriadrivende, som anvender Arbejdere, der høre udatte for Fare af den Art, som her er Tale om, kan jo gennem Forsikring dække sig for denne Risiko, og det vil egentlig ikke være nogen Skade til, om dette Lovforslag havde den Virkning at drive de Industriadrivende mere ind paa Forsikring, end Tilfældet nu er. Jeg veed, at det allerede finder Sted i meget stort Omfang; men det vilde jo dog som sagt ikke være nogen uheldig Virkning af denne Lov, om den havde til Følge, at saadanne Assurancer tegnedes i endnu større Omfang end tidligere. Iøvrigt hænger jo Lovforslaget, som enhver ser, paa dette Punkt noget sammen med en Sag, som sikkerlig ogsaa en Gang vil komme frem for Lovgivningsmagten her til Lands, nemlig hele det store Spørgsmaal om, hvorledes man skal ordne Arbei-

dernes Forsikring mod Ulykkestilsfælde. Det følger af sig selv, at det, som egentlig er Hovedsagen, er det, at § 16 udtrykkelig fastsætter — thi det kan jo være noget tvivlsomt, hvorledes den bestaaende Lovgivning i saa Henseende er — at Erstatningsansvaret hviler paa den Industriadrivende, paa den, for hvis Regning hele Virksomheden gaar, og det ogsaa for saadanne Forseelser, der nærmest maa henføres til hans Underordnede. Det er altsaa Hovedsagen, siger jeg, at dette er slaaet fast, uanset hvad man maatte mene, at den gjældende Lovgivning fører til paa dette Punkt, derimod skjønner jeg ikke, at der er Noget i Veien for at begrænde Ansvaret i den Retning, som blev antydet af den erede Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Carstensen), saa at den Paagjældende, der havde Erstatningskrav at gjøre gjældende, skulde reise det inden en vis Tid, f. Ex., som det blev nævnt, i 3 Aar. Jeg vil dog sige, at hvis man overhovedet vil have en Tidsfrist i den Retning, kunde man sætte den langt kortere f. Ex. til et Aar eller 6 Maaneder. Jeg tror imidlertid ikke, at en saadan Bestemmelse vilde være meget praktisk, thi de tilstødedekomne Arbejdere eller deres Efterladte ville sikkerlig meget hurtig gjøre dette Ansvar gjældende, efter at Ulykken er indtraadt, men, som sagt, en Begrænsning i denne Retning tror jeg ikke kunde udøve nogen videre Skade.

Carstensen: I Anledning af den sidste Bemærkning, som fremkom fra den erede Minister, skal jeg kun oplyse, at jeg vistnok ikke har udtalt mig klart nok med Hensyn til dette Punkt om de 3 Aar. Den Erstatningsgrænsning, som er sat i Tydskland, bestaar i, saavidt det er blevet mig meddelt, at en tilstødedekomnen Arbejder ikke kan faae større Erstatningsbeløb end 3 Gange et Aars Indtægt, altsaa 3 Aars Indtægt. Jeg sagde imidlertid næppe Sætningen klart nok til, at den ikke skulde kunne blive misforstaaet. Hvad Assurancen angaar, saa er den ganske vist en Maade, hvorpaa Arbejdsgiverne nogenlunde kunne sikke sig; men det vil vistnok være nogen Tid, inden man kommer ind paa denne Veier i Danmark. Man maa jo foreløbig tye til Schweitziske Selskaber, hvor Præmien er saa billig, at man nogenlunde kan staa sig. Her i Danmark er der, saavidt mig bekendt endnu ingen Institution af den Art. I Øvrigt kan jeg kun udtale den største Sympathi med Forslaget, og de smaa Divergentier, der kunne være mellem den høitærede Ministers og mit Standpunkt, ere virkelig saa ringe, at Lovforslaget ikke derved vil kunne lide noget som helst Afbræk.